

Sygn. akt XIII Ca 276/14 i XIII Cz 226/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu – Wydział XIII Cywilny Rodzinny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Zientek

Sędziowie: SSO Teresa Znaińska

SSR del. Elżbieta Kurkowska

Protokolant: Magdalena Maślanka

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa **małoletnich K. S., H. S. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową S. S. (1)**

przeciwko **S. S. (2)**

o alimenty

oraz sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko **S. S. (2)**

o alimenty

na skutek apelacji wniesionej przez powodów od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 29 stycznia 2014 r. sygn. akt III RC 500/13

na skutek zażalenia wniesionego przez pozwanego od punktu IV i VI wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 29 stycznia 2014 r. sygn. akt III RC 500/13

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok w punktach I i III w ten sposób, że alimenty zasądzone punktem I od pozwanego S. S. (2) na rzecz małoletniej powódki K. S. podwyższa do kwoty po 600 zł miesięcznie (sześćset złotych), a na rzecz małoletniego H. S. do kwoty po 700 zł miesięcznie (siedemset złotych), nie naruszając dalszych postanowień punktu I;

II. zmienia punkt VI zaskarżonego wyroku w ten sposób, że nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi na rzecz Skarbu Państwa;

III. oddala apelację powodów w pozostałej części;

IV. oddala zażalenie pozwanego w pozostałej części;

V. zasądza od pozwanego na rzecz powodów K. i H. S. kwotę 300 zł tytułem kosztów procesu poniesionych w postępowaniu odwoławczym;

VI. koszty postępowania zażaleniowego między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt XIII Ca 276/14

Sygn. akt XIII Cz 226/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej w sprawie o sygn. akt III RC 500/13 w punkcie I zasądził alimenty od pozwanego S. S. (2) na rzecz małoletniej powódki K. S. po 500 zł miesięcznie oraz na rzecz małoletniego powoda H. S. po 600 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki małoletnich powodów S. S. (1) do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w terminie płatności poszczególnej raty począwszy od dnia 1 lipca 2013 roku; w punkcie II zasądził alimenty od pozwanego S. S. (2) na rzecz powoda M. S. po 700 zł miesięcznie płatne do jego rąk do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w terminie płatności poszczególnej raty począwszy od dnia 1 lipca 2013 roku, w punkcie III oddalił powództwa w pozostałym zakresie i w tej części odstąpił od obciążania powodów opłatą sądową w sprawie, w punkcie IV zasądził od pozwanego na rzecz małoletnich powodów kwotę 1.812,75 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w punkcie V odstąpił od obciążania pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu powodowi M. S., w punkcie VI nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.080 zł tytułem należnej części opłat sądowych i w punkcie VIII wyrokowi w punkcie I i II nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Rozstrzygnięcie powyższe Sąd Rejonowy wydał na podstawie m.in. następujących ustaleń faktycznych:

Małoletni powodowie K. S. ur. (...) i H. S. ur. (...) oraz powód M. S. ur. (...) pochodzą ze związku małżeńskiego S. i S. S. (2).

Małżonkowie zamieszkiwali wspólnie do maja 2013r., kiedy pozwany wyprowadził się. W mieszkaniu przy ul. (...) we W. pozostała matka wraz z dziećmi. Na opłaty za mieszkanie składają się wydatki na czynsz po 626,75 zł, energię elektryczną średnio po 144 zł miesięcznie i Internet po 100 zł miesięcznie. Koszt telefonów komórkowych H. i M. to 207 zł, a K. 24zł.

Małoletnia K. S. jest uczennicą klasy III szkoły podstawowej, a małoletni H. S. jest uczniem I klasy szkoły średniej. Dzieci nie korzystają z komunikacji miejskiej. Zasadniczo są zdrowymi dziećmi z tym, że K. ma brodawki, a H. skoliozę kręgosłupa.

W listopadzie 2013r. koszt zakupionych materiałów piśmienniczych i zeszytów dla małoletniego powoda H. S. wyniósł 35 zł, a wydatki na odzież - 186,99 zł. Nadto S. S. (1) opłaciła naukę pływania małoletnich w kwocie 200 zł w listopadzie 2013r. i w kwocie 450 zł w styczniu 2014r. oraz w listopadzie 2013r. dokonała zakupu żywności i środków chemicznych w L. za kwotę 420 zł.

Powód M. S. jest uczniem klasy maturalnej liceum ogólnokształcącego i jest zdrowy. Koszt zakupu podręczników dla powoda w 2013r. wyniósł około 375 zł, a koszt zakupu odzieży w listopadzie 2013r. około 524 zł. Powód korzysta z urban card na dojazdy do szkoły za 30 zł miesięcznie oraz uczęszcza na siłownię, za którą opłata wynosi 40-50 zł miesięcznie.

Po wyprowadzeniu się pozwany przekazał żonie tytułem alimentów w lipcu 2013r. 1500 zł, w sierpniu i grudniu 2013 r. po 1000 zł i w listopadzie 2013 r. 800 zł. Robił także zakupy raz na tydzień i niektóre opłaty. Opłaca także ubezpieczenie dzieci po 70 zł miesięcznie w związku z tym nie muszą się już dodatkowo ubezpieczać w szkołach.

Matka powodów S. S. (1) pracuje w Oddziale ZUS we W. na stanowisku starszego aprobanta z wynagrodzeniem zasadniczym 3.460 zł brutto wraz z dodatkami w postaci godzin nadliczbowych i nagród. Po potrąceniu pożyczki zakładowej i składki na (...) otrzymuje około 1.900 zł netto miesięcznie, a wraz z premiami w 2013 r. około 2.300 zł

miesięcznie. W 2012r. jej dochód wyniósł 51. 814,29 zł. Korzysta z pomocy rodziny, głównie teściowej. Na utrzymaniu ma również psa i kota.

Pozwany S. S. (2) od 1999r. jest funkcjonariuszem policji zatrudnionym w KWP we W.. W 2013r. otrzymywał wynagrodzenie od 4397,10 zł brutto (3617,36 zł netto) do 4423,80 zł brutto miesięcznie (3638,66 zł netto). Potrącenia własne w postaci wkładów na (...), rat pożyczki, składek na (...) S.A. i (...) wynoszą 683,09 zł, zatem faktycznie wypłacane pozwanemu wynagrodzenie wynosi ok. 2.950 zł miesięcznie.

Ponadto w 2013 r. otrzymał:

- w lutym 2013 r. nagrodę roczną za 2012 r. w kwocie 3.606, 10 zł netto
- w kwietniu 2013 r. równoważnik za umundurowanie w kwocie 2.362 zł netto
- ekwiwalent za przejazd (...) - 264,87zł netto
- dopłatę do wypoczynku – 1.648 zł netto
- w maju 2013 r. nagrodę w kwocie 287 zł netto
- w czerwcu 2013 r. równoważnik za remont lokalu 583 zł netto
- w lipcu 2013r.nagrodę w kwocie 246 zł netto
- we wrześniu 2013 r. wyrównanie dodatku służbowego w kwocie 282,50 zł netto
- w listopadzie 2013r. wyrównanie dodatku służbowego w kwocie 201,50 zł netto
- w grudniu 2013 r. nagrodę w wysokości 328,00zł netto.

Łącznie dodatków do wynagrodzenia wyniosły średnio 817,41 zł miesięcznie. W 2012r. pozwany uzyskał dochód w kwocie 58 .529,85 zł.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym po dokonaniu wykładni treści przepisu art. 133 § 1 kro i art. art. 135 § 1 kro Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Powodowie nie są w stanie utrzymać się samodzielnie i nie posiadają żadnego majątku.

Małoletni K. S. i H. S. uczęszczają do szkół podstawowych, a M. S. do liceum i tylko on ponosi koszty dojazdu w kwocie 30 zł miesięcznie.

Małoletni zasadniczo są zdrowymi dziećmi z tym że K. ma brodawki, a H. - skoliozę kręgosłupa, ale ich matka nie potrafiła wykazać jakiego rzędu wydatki pociąga za sobą leczenie tych przypadłości. Opłaty ponoszone przez matkę małych związane z mieszkaniem i mediami wynoszą 626,75 zł tytułem czynszu. Koszt nauki pływania do 100 zł dla każdego z małych.

Sąd Rejonowy wskazał, że wydatki na edukację i odzież ponosi się w większej kwocie jednorazowo bądź sezonowo i przyjął, że koszt zakupu odzieży dla każdego z powodów nie przekracza 200 zł miesięcznie i koszt wydatków szkolnych to około 40 zł miesięcznie na rzecz M. S.. Pozostałe wydatki Sąd przyjął na poziomie po 200 zł za wyżywienie i środki czystości dla małych i po 250 zł dla M. S. oraz po 100 zł miesięcznie na wypoczynek każdego z powodów.

Odnosnie możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego Sąd I instancji wskazał, że uzyskuje on wynagrodzenie w kwocie około 2.950 zł netto miesięcznie oraz dodatki do wynagrodzenia w kwocie około 817 zł miesięcznie przy czym dodatek mundurowy przeznacza na zakup nowej odzieży służbowej. Nadto pozwany jako funkcjonariusz policji ma ograniczone możliwości dodatkowego zatrudnienia, ponosi koszty własnego utrzymania oraz musi posiadać

środki na dodatkowe wsparcie dzieci. Bezsprzeczne jest, że pozwany płaci 70 zł miesięcznie tytułem opłaty za polisy ubezpieczeniowe powodów oraz że od lipca 2013 r. przekazywał żonie pieniądze tytułem alimentów, jak również robił zakupy i uiszczal niektóre opłaty.

W ocenie Sądu Rejonowego zasądzenie od pozwanego alimentów na rzecz powodów alimentów zgodnie z ich żądaniami przekraczałoby jego zarobkowe i majątkowe możliwości. Wskazał jednocześnie, że matka powodów uzyskuje miesięczne dochody w kwocie 2.300 zł netto, a w przypadku dzieci w wieku 9, 15 i 19 lat trudno przyjąć, aby obowiązek alimentacyjny6 matki wyczerpywał się tylko na osobistych staraniach o ich wychowanie.

Orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie IV sentencji wyroku Sąd Rejonowy oparł na art. 98 kpc wskazując, że przyznana powodom kwota jest odpowiednia do zakresu w jakim wygrali sprawę, a orzeczenie w punkcie V na art. 102 kpc podnosząc, że pozwany nie udźwignie finansowo ciężaru dwukrotnego zwrotu kosztów procesu. Opłatą sądową w kwocie 1.080 zł Sąd Rejonowy obciążył w punkcie V sentencji wyroku pozwanego na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego złożyła przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów oraz powód M. S. zaskarżając go w pkt I, II i V i zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na:

- przyjęciu, iż średni miesięczny dochód pozwanego wynosi 4.397,10 zł brutto podczas gdy faktycznie według PIT pozwanego za 2012r. dochód ten wyniósł 4 877zł brutto miesięcznie;

- przyjęciu, iż koszt zakupu „żywności i chemii” dla małoletniej K. S. nie przekracza 200 zł miesięcznie oraz dla powodów H. S. i M. S. - kwoty 250 zł miesięcznie, podczas gdy faktycznie koszty zakupu żywności i artykułów przemysłowych powodów są trzykrotnie większe;

- nie uwzględnieniu kosztów związanych z uczęszczaniem przez powodów do szkół i zaniżeniu kosztów wypoczynku zimowego i letniego powodów do kwoty 1200zł rocznie, podczas gdy koszt jednego wyjazdu w sezonie letnim i sezonie zimowym dla każdego z powodów wynosi 2 200 zł;

2. naruszenie prawa materialnego tj. art. 135 kro poprzez:

- obniżenie zakresu świadczeń alimentacyjnych powodów w oparciu o zaniżoną ocenę kosztów ich utrzymania i możliwości zarobkowych pozwanego;

- bezpodstawne zaniżenie możliwości zarobkowych pozwanego mające wyraz w przyjęciu, iż pozwany nie może podjąć dodatkowego zatrudnienia;

- bezzasadne przyjęcie, iż S. S. (1) powinna ponosić 1/3 kosztów utrzymania powodów

3. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 i 328 § 2 kpc poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, w szczególności brak zastosowania wskazań wiedzy i logicznego rozumowania do oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego;

4. naruszenie art. 98 § 3 kpc w zw. z § 6 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu oraz art. 102 kpc mające wyraz w bezzasadnym zasądzeniu tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego małoletnich powodów pomniejszonej do 3/4 wysokości stawki minimalnej (punkt IV wyroku) oraz odstąpieniu od zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego powoda M. S. przy jednoczesnym obciążeniu pozwanego opłatą sądową w pełnej wysokości (punkt V wyroku);

5. naruszenie art. 328 § 2 kpc poprzez brak należytego wyjaśnienia w uzasadnieniu wyroku z jakich przyczyn niniejsza sprawa została uznana za szczególnie uzasadniony wypadek, pozwalający z jednej strony na miarkowanie zwrotu

kosztów zastępstwa procesowego, a nawet na nie obciążanie pozwanego kosztami zastępstwa procesowego w stosunku do powoda M. S., a z drugiej strony pozwalający na obciążenie pozwanego opłatą sądową w pełnej wysokości.

W uzasadnieniu skarżący zarzucili, że przyjęta przez Sąd Rejonowy kwota 200 zł miesięcznie na wyżywienie małoletniej K. S. i kwota 125 zł na wyżywienie H. S. i M. S. w żaden sposób nie wystarcza na pokrycie tych wydatków i nawet w więzieniach jest stosowana wyższa stawka żywieniowa wskazując, że kwoty w pozwach były realnym wyliczeniem kosztów utrzymania powodów.

Zdaniem apelujących bezspornym jest, że miesięczne koszty utrzymania mieszkania rodziny wynoszą 870 zł, a stawkę żywieniową po 40 zł dziennie, czy zakup odzieży za 200 zł trudno uznać za wygórowaną. Nadto wskazali, że Sąd Rejonowy uwzględnił wydatki na podręczniki jedynie M. S., chociaż wszyscy powodowie uczęszczają do szkół.

Kierując się powyższym przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów oraz powód M. S. wnieśli o:

1. zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uwzględnienie żądania pozwu w całości
2. zasądzenie od pozwanego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz małoletnich powodów kwoty 2.400 zł i na rzecz powoda M. S. kwoty 2.400 zł tj. według stawki minimalnej odpowiadającej wartości przedmiotu sprawy
3. zasądzenie od pozwanego kosztów procesu za postępowanie odwoławcze w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zażalenie na postanowienie zawarte w punktach IV i VI sentencji wyroku Sądu Rejonowego złożył pozwany zarzucając niezastosowanie art. 102 kpc i przyjęcie, że pozwany jest w stanie zwrócić koszty procesu małoletnim powodom oraz uiścić należną część opłaty sądowej, w sytuacji, gdy ustalony przez Sąd I Instancji stan faktyczny daje podstawy do przyjęcia, iż pozwany znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, a znaczna część uzyskiwanego przez niego dochodu przeznaczana jest na potrzeby jego dzieci, w tym dwójki małoletnich.

W konsekwencji wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego postanowienia i na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążanie pozwanego kosztami procesu.
2. zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym, z jednoczesnym uwzględnieniem zastępstwa adwokackiego dopiero na etapie postępowania przed Sądem II Instancji oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W toku postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy uzupełnił postępowanie dowodowe i dodatkowo ustalił, co następuje:

1. pozwany spłaca zobowiązanie na kartach kredytowych powstałe w trakcie wspólnego pożycia z matką powodów po około 400 zł miesięcznie (zestawienia transakcji finansowych na rzecz ww. banków k. 138- 147)
2. pozwany opłaca koszty telefonu komórkowego własnego oraz matki powodów w średniomiesięcznej kwocie 500 zł (przelewy z rachunku pozwanego k. 168 – 171)
3. powód M. S. jest uczniem liceum ogólnokształcącego dla dorosłych (zaświadczenie OMEGA Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych we W. z dnia 29.09.2014r. k. 196)
4. koszt zakupu kompletu podręczników dla małoletniej K. S. wyniósł ok. 480 zł, a dla H. S. ok. 410 zł (dwie faktury VAT z dnia 28.08.2014r. k. 197 – 198)

5. w sierpniu 2014r. matka powodów poniosła koszt zakupu odzieży i obuwia dla dzieci w kwocie ok. 260 zł (cztery faktury VAT z sierpnia 2014r. k. 200 – 202).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja i zażalenie zasługują na uwzględnienie w części.

Sąd Rejonowy przeprowadził wystarczające postępowanie dowodowe i na jego podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy po uzupełnieniu postępowania dowodowego przyjmuje za własną podstawę rozstrzygnięcia. Sąd Rejonowy powołał właściwe przepisy prawne i przeprowadził ich prawidłową wykładnię nie naruszając zasady wynikającej z art. 233 § 1 kpc.

W pierwszej kolejności powtórzyć należy, że zakres świadczeń alimentacyjnych jest determinowany nie tylko usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionych, ale również zarobkowymi i majątkowymi możliwościami zobowiązanego. Odnosząc tę zasadę do przedmiotowej sprawy Sąd Okręgowy wskazuje, że koszty utrzymania powodów określone w pozwach na kwotę po 1.200 zł miesięcznie na rzecz K., na kwotę po 1.400 zł miesięcznie na rzecz H. i na kwotę po 1.450 zł miesięcznie (łącznie po 4.050 zł miesięcznie) nie byłyby możliwe do poniesienia przez ich rodziców, przy uwzględnieniu wysokości kosztów utrzymania ich samych, kosztów mieszkaniowych i telefonów komórkowych oraz spłacanych zobowiązań, nawet wówczas, gdyby gospodarowali uzyskiwanymi dochodami wspólnie. Prawidłowo zatem Sąd I instancji, mając na uwadze treść art. 135 § 1 kro, zweryfikował wydatki na powodów i ich ocena jest co do zasady słuszna. .

Rację jedynie ma przedstawicielka ustawowa zarzucając, że Sąd Rejonowy nie doszacował kosztów utrzymania małoletnich K. i H. w zakresie wyżywienia oraz wydatków szkolnych, których w zasadzie nie ujął. Nie jest jednak zasadne domaganie się przez powodów ustalenia ich potrzeb w zakresie wypoczynku na poziomie wyższym niż uczynił to Sąd Rejonowy, a tym samym ustalenia większego obowiązku alimentacyjnego pozwanego. Owszem rodzice są obowiązani do zapewniania dzieciom warunków do ich prawidłowego psychofizycznego rozwoju, jednak zakres tego obowiązku, jest warunkowany ich możliwościami finansowymi. Gdyby uwzględnić twierdzenia matki powodów, że koszt jednego wyjazdu letniego i zimowego każdego z powodów wynosił 2.200 zł przyjąć należałoby, że S. S. (1) przez 6 miesięcy w roku uzyskuje wynagrodzenie jedynie na zapewnienie dzieciom wypoczynku.

Nie jest także zasadne odnoszenie się przez matkę powodów do stawek żywieniowych więźniów, bowiem brak jest jakiegokolwiek porównania sytuacji finansowej pozwanego i jego obowiązku alimentacyjnego wobec trójki dzieci w stosunku do ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów utrzymania osób pozbawionych wolności.

O ile nie ma wątpliwości, że małoletni H. i K. nie są w stanie samodzielnie pokryć swoich potrzeb w żadnym zakresie o tyle sytuacja co do M. S. nie jest tak klarowna. Wprawdzie powód nadal kontynuuje naukę, jednak w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, co pozwala przypuszczać z dużą dozą prawdopodobieństwa, że zajęcia odbywają się w godzinach wieczornych jedynie kilka razy w tygodniu bądź w weekendy. Zasadą bowiem jest, że zajęcia w szkołach dla osób dorosłych są rozplanowane w taki sposób, aby umożliwić ewentualnie nie utrudniać pracy. Przyjąć więc można, że M. S. podejmując pracę nie wymagającą szczególnych kwalifikacji i chociażby w ograniczonym zakresie ma możliwość zaspokojenia swoich niektórych potrzeb we własnym zakresie, a nawet uczestniczyć w kosztach utrzymania rodziny.

W ocenie Sądu Okręgowego, odnośnie możliwości finansowych pozwanego, nie może ująć uwadze okoliczność, że w dalszym ciągu spłaca on zobowiązania w postaci pożyczki w pracy oraz z karty kredytowej, które powstały w trakcie wspólnego pożycia rodziców powodów, nadal opłaca telefon komórkowy żony oraz ubezpieczenie dzieci, a nadto musi ponosić koszty własnego utrzymania. Obciążenie zatem pozwanego większym obowiązkiem alimentacyjnym niż wynika to z sentencji wyroków obu instancji skutkowałoby powstaniem po jego stronie stanu niedostatku.

Zdaniem Sądu odwoławczego nietrafione są zarzuty matki powodów odnośnie możliwości podjęcia przez pozwanego dodatkowego zatrudnienia. Wywodzenie, że pozwany może pracować jako instruktor w szkole jazdy tylko z

okoliczności, że jest funkcjonariuszem wydziału ruchu drogowego nie jest uzasadnione, bowiem praca na stanowisku instruktora musi być poprzedzona kursem oraz egzaminem, a postępowanie dowodowe nie wykazało, aby pozwany takie kwalifikacje posiadał. Nadto należy mieć na uwadze, że praca funkcjonariusza policji odbywa się w systemie zmianowym, zatem dodatkowe zatrudnienie jest tym bardziej utrudnione.

Sąd Okręgowy nie podziela również stanowiska matki powodów, że Sąd I instancji bezzasadnie przyjął, że powinna ona ponosić koszty utrzymania dzieci w 1/3 części. Przeciwnie, w ocenie Sądu II instancji takie rozdzielenie udziału rodziców w kosztach utrzymania dzieci uwzględnia zarówno możliwości finansowe każdego z nich oraz zakres osobistych starań w wychowanie dzieci.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy uznał, że adekwatną do usprawiedliwieniach potrzeb małoletnich oraz zarobkowych i majątkowych możliwości pozwanego będzie kwota po 600 zł miesięcznie na rzecz K. S. i kwota po 700 zł miesięcznie na rzecz H. S. oraz kwota ustalona przez Sąd Rejonowy na rzecz M. S..

Stąd też Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku, zaś na podstawie art. 385 kpc – jak w punkcie III.

W ocenie Sądu II instancji zasadnym jest również w okolicznościach niniejszej sprawy przyznanie obowiązku alimentacyjnemu na rzecz powodów pierwszeństwa przed należnościami Skarbu Państwa, co na podstawie art. 397 § 1 kpc w zw. z art. 386 § 1 kpc skutkowało orzeczeniem jak w punkcie II sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy prawidłowo w punkcie IV stosunkowo rozdzielił koszty procesu przy czym zdaje się omyłkowo wskazał jako podstawę art. 98 kpc, zamiast art. 100 kpc. Słusznie także Sąd I instancji zastosował zasadę z art. 102 kpc odstępując w punkcie V od obciążania pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu powodowi M. S..

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc i art. 397 § 1 kpc w zw. z art. 385 kpc orzekł jak w punktach III i IV sentencji wyroku.

O kosztach postępowania odwoławczego, zawartych w punkcie V i VI sentencji wyroku, orzeczono na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 6 § 5 w zw. z art. 6 ust. 4 w zw. z art. 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przed radcą prawnym z urzędu (Dz.U.2013 poz. 490).